

Stavba: I/20 – 053 Haniska most

K - VPLYV STAVBY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Objednávateľ: Ing. Marián Rimarčík - PROJEKT MR, Strážnická 34, 080 06 Prešov

Prešov, november 2016

VPLYVY STAVBY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Úvod

Cieľom predloženého dokumentu je stručne definovať aktuálny stav vybraných okruhov životného prostredia na lokalite výstavby a predpokladané vplyvy pri realizácii stavby na vybrané zložky životného prostredia.

Ochrana prírody a krajiny

Územný systém ekologickej stability

Plánovaná rekonštrukcia mosta **I/20-053 Haniska most**, ktorá je predmetom riešenia projektovej dokumentácie, sa nachádza v južnej časti nezastavaného územia mesta Prešov - na katastrálnom území (k.ú) Solivar a časť mosta a jeho okolia je súčasťou k.ú. Haniska. Krajina v širšom okolí stavby predstavuje prevažne rovinatý až mierne zvlnený, pahorkatinový reliéf Toryskej pahorkatiny v severnej časti Košickej kotliny v kontakte so Spišsko-šarišským medzihorím, v ktorom sú situované rovinaté úseky alúvia vodných tokov Torysa a Sekčov. Vodný tok Delňa nemá výraznejšie vyvinuté alúvium. Využívanie okolitej krajiny je prevažne intenzívne poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom, vlastné územie stavby predstavujú prevažne plochy zelene vodného toku Delňa a plochy dopravy (cesta I. triedy, železnica a poľnohospodárskych pozemkov, čomu zodpovedá aj výskyt drevinovej vegetácie v území).

Osobitne chránené územia a významné krajinné prvky

V riešenom území sa v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nenachádza žiadne osobitne chránené územie menšieho plošného rozsahu ani chránené stromy. Na území predmetnej stavby platí prvý stupeň ochrany prírody. V širšom susedstve stavby (cca 2 km západne od lokality výstavby) sa nachádza vyhlásený chránený areál Holá hora, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany. Krajinný priestor riešeného územia a jeho širšieho okolia ovplyvňuje urbanizácia územia a intenzívne antropogénne využívanie krajiny, ktorého dôsledkom je premena pôvodných spoločenstiev. Pôvodné biotopy sa zachovali v širšom okolí iba vo fragmentoch na terénnych hranách, v erózných ryhách, v alúviách vodných tokov Torysa a Delňa ako brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, avšak ani tu sa nevyhli ovplyvňovaniu ľudskou činnosťou. Lesné biotopy sa vyskytujú najmä západne od riešenej lokality.

Významné zásahy človeka v alúviu rieky Torysa a jej širšieho okolia (urbanizácia priestoru, situovanie technickej infraštruktúry a dopravných koridorov, poľnohospodárske využívanie, meliorácia koryta Torysy, Sekčova, Delne a ich prítokov a pod.) do značnej miery redukovali funkciu údolia vodných tokov Torysa, Sekčov a Delňa ako biokoridorov, k čomu dopomáha čiastočne narušená sieť interakčných prvkov vo väzbe na okolité lesné komplexy Slanských vrchov, Šarišskej vrchoviny a vulkanického komplexu Stráže. Z hľadiska krajinnno-ekologického plnia funkciu biocentier a biokoridorov najmä brehové porasty a sprievodná vegetácia vodných tokov, lesné remízky na strmších svahoch údolia Torysy, Sekčova a Delne, nelesná stromová a krovitá vegetácia erózných rýh (nezanedbateľné je aj ich estetické hľadisko), ako aj plošne rozsiahlejšie lesné komplexy Toryskej pahorkatiny a Šarišskej vrchoviny.

Koncepcia riešenia odpadového hospodárstva

Koncepcia riešenia odpadového hospodárstva je založená na separácii odpadov a vytvára predpoklady pre optimálne využívanie surovín. Úvodom konštatujeme, že prípravné a stavebné práce v riešenom území i na samotnom zriadenom stavenisku budú rešpektovať všetky platné právne predpisy v danej problematike a nakladanie so vzniknutými stavebnými odpadmi bude spĺňať nasledovné legislatívne predpisy:

Odpady počas výstavby

Počas výstavby budú vznikať bežné stavebné odpady, predovšetkým z kategórií ostatných odpadov a to najmä z výkopovej zeminy, z vybúranej železobetónovej konštrukcie mosta, obalov stavebných materiálov a surovín používaných na stavbe. S odpadmi vzniknutými počas stavebných prác bude nakladané v súlade s § 6, § 19 ako aj § 72 zák. NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov a doplnkov a vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov (N - nebezpečné a O - ostatné odpady). Predpokladané zloženie a spôsoby zneškodňovania základných druhov odpadov na stavbe je uvedené v nasledovnom prehľade:

Odpad č.150101/150102 - obaly z papiera a lepenky/obaly z plastov kategória odpadu ostatný vznikne pri vyprázdnení stavebných materiálov z obalov. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170101 - Betón z demolácie mostného objektu, podkladných vrstiev. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170301 - Bitúmenové zmesi obsahujúce uhoľný decht, kategória odpadu N, vznikne vybúraním jestvujúcich vozoviek. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nebezpečný odpad alebo pri vzniku frézovaním na recykláciu do nových asfaltobetónových zmesí.

Odpad č. 170302 - Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 170301. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170107 - Zmesi betónu, tehál, kategória odpadu ostatný, vznikne pri výstavbe technickej infraštruktúry. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170405 – Železo a oceľ. Zneškodnenie odporúčame využitím ako druhotnú surovinu do výkupne kovošrotu.

Odpad č. 170411 – Káble iné ako uvedené v 17 04 10. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170504 – Zemina a kamenivo neobsahujúce nebezpečné látky. Zneškodnenie odporúčame uložením na skládku pre nie nebezpečný odpad.

Odpad č. 170506 - Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05, kategória odpadu ostatný odpad, vznikne pri výkopových prácach pri úprave vodného toku. Odpad bude vyvezený na parcely v rámci staveniska a môže byť využitý na zásyp jestvujúcich nerovností terénu.

Niektoré vyššie uvedené odpady je teda čiastočne možné zhodnotiť ako druhotnú surovinu recykláciou alebo zneškodniť uložením na skládke odpadov.

Zneškodňovanie odpadov zo stavebných prác zabezpečí dodávateľ stavebných prác zmluvne. Pri realizácii bude vznikať stavený odpad zo stavebných prác. Tento odporúčame umiestňovať do veľkokapacitných kontajnerov alebo nákladných automobilov, ktoré ho budú odvážať na najbližšiu skládku odpadov, čo preukáže stavebník pri kolaudácii stavby potvrdením zo skládky.

V prípade vzniku nezatriedeného odpadu (havária stavebného alebo dopravného mechanizmu) musí byť zistený stupeň a rozsah znečistenia a odpad musí byť zneškodnený v súlade s platnými právnymi predpismi.

V záujme obmedzenia negatívnych vplyvov na minimálnu mieru, je potrebné zo strany zhotoviteľa zabezpečiť realizáciu prác rýchlo za dodržania všetkých kvalitatívnych podmienok a dodržania bezpečnosti pri práci. Od dodávateľa stavby sa všeobecne vyžaduje, aby minimalizoval negatívne účinky stavebnej činnosti na okolie stavby.

Prehľad predpokladaných druhov odpadov vznikajúcich pri výstavbe:

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N
17 01 01	betón	O
17 02 01	drevo	O
17 02 03	plasty	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
08 01 11	odpadové farby a laky obsahujúce organické rozpúšťadlá alebo iné nebezpečné látky	N
08 04 09	odpadové lepidlá a tesniace materiály obsahujúce organické rozpúšťadlá, alebo iné nebezpečné látky	N

Vysvetlivky:

O - ostatný odpad

N - nebezpečný odpad

Počas prevádzky budú vznikať odpady súvisiace s rekonštrukciou alebo opravou vozovky a súvisiacich dopravných zariadení (napr. kategória 17 01 01, 17 03 01, 17 03 02, 17 01 07, 17 04 05, 17 05 04 a pod.), nakoľko sa navrhovaná činnosť týka dopravnej stavby bez prevádzok, v ktorých by mohli vznikať iné druhy a kategórie odpadov. Množstvá a kategórie budú spresnené v ďalšej etape prípravy stavby a v procese povoľovania stavby podľa osobitých predpisov.

Riešenie ochrany ovzdušia

Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (napr. práce zabezpečujúce uvoľnenie riešeného územia, búracie práce a stavebné práce a pod.) je potrebné využiť technický dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií (napr. zariadenia na výrobu, úpravu a hlavne dopravu prašných materiálov je treba prekryť plachtou, práce vykonávať primeraným spôsobom a primeranými prostriedkami).

Skladovanie prašných stavebných materiálov v hraniciach navrhovaného staveniska minimalizovať resp. ich skladovať v uzavierateľných plechových skladoch a silách.

Činnosti na stavenisku budú rešpektovať všetky právne predpisy v danej problematike. Ide predovšetkým o nasledujúce právne normy:

Riešenie ochrany vôd a vodohospodárskych diel

Počas realizácie stavby je potrebné zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia stavby neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd lokality a rešpektovali všetky ochranné pásma. Zabezpečiť aby navrhované dočasné sociálne zariadenia staveniska jeho odpadové vody nekontaminovali vodný tok, nad ktorým sa bude realizovať stavba a aby neboli poškodzované vodohospodárske objekty na vodnom toku.

Ochrana vodárenských zdrojov

V lokalite stavby prechádza vodovodné potrubie verejného vodovodu zásobujúceho obyvateľov okolitej domovej zástavby v obci Haniska. Pri vlastnej realizácii stavby je potrebné rešpektovať platný právny stav ochrany vodárenských zdrojov a vody všeobecne i stanovené opatrenia na práce v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Na stavenisku je potrebné zabezpečiť v potrebnom množstve absorbenty pre havarijnú sanáciu pri úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov. Činnosti na stavenisku budú rešpektovať právne predpisy v danej problematike.

Riešenie ochrany zelene

V rámci tejto stavby sa uvažuje s výrubom drevín a krovín určených na výrub v súvislosti s predmetnou stavbou **I/20-053 Haniska most**. Inventarizácia obsahuje **5 ks** drevín stromovitého vzrastu (listnatých) a celkovú plochu krov o rozlohe **65 m²** (listnatých) Ich podrobná špecifikácia je uvedená v prílohe I1 Inventarizácia porastov. Náletové porasty v bezprostrednej blízkosti cestného mosta bránia plynulému prietoku Delne cez mostný otvor aj jeho údržbe. Slivka trnková pred mostom pri poľnej ceste bráni bezpečnému rozhľadu na cestnej komunikácii v smere jazdy Košice – Prešov.

Pri drevinách špecifikovaných na výrub nachádzajúcich sa na okraji dočasného záberu je možné vhodnou organizáciou práce zabezpečiť ich ochranu pred poškodením (rozhodnutie o tom bude možné po podrobnom vytýčení stavby).

Je potrebné zabezpečiť, aby jestvujúce dreviny v dotyku riešeného územia nešpecifikované na výrub boli rešpektované a chránené pred poškodením v plnom rozsahu.

Riešenie ochrany pred hlukom

- používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečovať ich pravidelnú technickú kontrolu a údržbu,
- pri výstavbe rešpektovať povolené limity hladín hluku určené platnými právnymi predpismi.

Použité podklady

- Atlas SSR. SAV 1982
- Atlas krajiny SR, 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002
- Malík, P., Švasta, J., 2002: Hlavné hydrogeologické regióny 1:1 000 000. In: Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava, SAŽP Banská Bystrica
- Plán rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja. KÚŽP Prešov, 2007
- Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Príručka pre bonitáciu poľnohospodárskych pôd. Tretie upravené vydanie. VÚPÚ Bratislava, 1996, ISBN 80-85361-19-1
- Spracované podklady o záujmoch ŠOP SR: zdroj: ŠOP SR – RCOP Prešov, 10/2012
- Terénny prieskum na stavbou dotknutom území, september 2016
- Turistický atlas Slovensko. SHOCART, spol. s r.o., ISBN 978-80-7224-504-8, 10/2008
- ÚPN VÚC Prešovského kraja v platnom znení
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Vydavateľstvo SAV Bratislava, 1977
- Vodohospodárska mapa SR v mierke 1 : 50 000, VÚVH Bratislava
- vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov
- vyhláška MŽP SR č. 579/2008 Z. z.
- www – stránky: MŽP SR, ŠOP SR, SAŽP, VÚPOP, Prešovský samosprávny kraj a pod.
- zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- zborníky SHMÚ Bratislava

Prešov, november 2016

Vypracoval: Ing. Marián Rimarčík